

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0519U001222

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-12-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кушнірук Світлана Анатоліївна

2. Kushniruk Svitlana Anatoliyivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 13.00.01

Назва наукової спеціальності: Загальна педагогіка та історія педагогіки

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-11-2019

Спеціальність за освітою: 014

Місце роботи здобувача: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 02125295

Місцезнаходження: 01601, м. Київ, вул. Пирогова, 9

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.053.01

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 02125295

Місцезнаходження: 01601, м. Київ, вул. Пирогова, 9

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.09.03

Тема дисертації:

1. Розвиток категорійно-поняттєвого апарату дидактики у педагогічній науці України (20-90-ті рр. XX ст.)
2. Development of the categorical and conceptual apparatus of didactics in the pedagogical science of Ukraine (1920s - 1990s of the XXth century)

Реферат:

1. Дисертація є першим цілісним комплексним історико-педагогічним дослідженням процесу розвитку категорійно-поняттєвого апарату дидактики у педагогічній науці України (20 - 90-ті рр. XX ст.), його формально-логічної, структурно- змістової будови у всій сукупності системоутворювальних поняттєво-термінологічних груп відповідно до внутрішньогрупової ієрархії видо-родових зв'язків поняттєво-термінологічного полів. Охарактеризовано історіографію та джерельну базу дослідження. Обґрунтовано методологічні основи розвитку категорійно-поняттєвого апарату вітчизняної дидактики у дискурсі історико-педагогічного аналізу. Досліджено сутність, походження, особливості введення в науковий обіг системоутворювальних складових категорійно-поняттєвого апарату дидактики, визначених поняттєво-термінологічних груп ("процес навчання", "зміст освіти", "методи навчання", "форми навчання") у вітчизняній педагогічній думці IX ст. - поч. XX ст. Здійснено періодизацію розвитку категорійно-поняттєвого апарату в

системі педагогічної науки України, охарактеризовано виокремлені періоди. Застосовано міждисциплінарний та інтегративний підхід до вивчення історичного процесу розвитку категорійно-поняттєвого апарату вітчизняної дидактики передбачало врахування у контексті суспільно-політичних, соціально-педагогічних та лексикологічних детермінант. Сконструйовано алгоритм опису змін у формуванні поняттєво-термінологічної системи дидактики. Створено сучасну предметно-тематичну класифікацію категорійно-поняттєвого апарату дидактики. Охарактеризовано виокремлені поняттєво-термінологічні групи в добу визвольних змагань українського народу, в умовах запровадження комплексних програм та реалізації принципів трудової школи, "російсько-радянської культури", кабінетної системи навчання та в контексті демократизації шкільної освіти, в умовах ослаблення політичного й наукового контролю за структурою і змістом педагогічної термінології та впровадження у педагогічну практику української школи освітніх інновацій. Визначено й охарактеризовано тенденції розвитку вітчизняної дидактики 20 - 90-их рр. ХХ ст., актуалізовано позитивний історичний досвід в сучасних умовах, який уможливорює переосмислення статусу теорії навчання в системі педагогічних наук на різних етапах розвитку вітчизняної педагогіки, значимість дидактичної спадщини українських педагогів для світового досвіду організації процесу навчання.

2. The dissertation is the first holistic historical and pedagogical study of the process of development of the categorical and conceptual apparatus of didactics in the pedagogical science of Ukraine (1920s - 1990s of the XXth century), its formal and logical, structural and content building in the whole set of system-formed notional and terminological groups according to the internal group hierarchy of type and generic fields. The historiography and source of the research work are characterized. The methodological bases of development of the categorical and conceptual apparatus of the native didactics in the discourse of the historical and pedagogical analysis are substantiated. The essence, origin, peculiarities of introducing the system-formed components of the categorical and conceptual apparatus of didactics into the academic communication, the defined notional and terminological groups ("learning process", "content of education", "teaching methods", "forms of teaching") in the national pedagogical thought of the IXth -the early XXth century are investigated. On the basis of social and political, cultural and economical, pedagogical and lexicological determinants, the periodization of the development of the categorical apparatus of the native didactics are proposed. An interdisciplinary approach is applied in the process of studying a historical process of developing the categorical and conceptual apparatus of the native didactics in the context of socio-political, socio-pedagogical and lexicological determinants, an algorithm of describing changes in the formation of notional and terminological systems of didactics is constructed. A modern subject and thematic classification of the categorical and conceptual apparatus of didactics is created. It is characterized the pointed out notional and terminological groups in the period of the Ukrainian people's liberation competitions, under conditions of introducing complex programs and realizing the principles of labor school, "Russian and Soviet culture", the classroom learning system, and in the context of school education democratization, under the conditions of weakening political and scientific control over the structure and content of pedagogical terminology, and implementation the educational innovations into the pedagogical practice of Ukrainian school. Positive historical experience in modern conditions is actualized, it gives opportunity to rethink the status of teaching theory in the system of pedagogical sciences at different stages of the development of the native pedagogy, the importance of didactic heritage of Ukrainian teachers for the world experience in organizing the learning process.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Падалка Олег Семенович

2. Padalka O. S.

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вихрущ Віра Олександрівна

2. Вихрущ Віра Олександрівна

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Євтух Микола Борисович
2. Євтух Микола Борисович

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пантюк Микола Павлович
2. Пантюк Микола Павлович

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Н.М.Рідей

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Н.М.Рідей

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.